

- g) — kijárat jelzőnél
 „Szabad a kijárat az első vonalra, a következő jelzőn megállj jelzés várható”;
 — fedezőjelzőnél
 „Szabad az elhaladás, a következő jelzőn megállj jelzés várható”;
 Ha az ábrától eltérően két zöld fény ég, a kijárat jelzőnél: „Szabad a kijárat a 2. vonalra ...stb.”; fedezőjelzőnél: „Szabad az elhaladás kitérőirányba álló nyíltvonalai váltón át, a következő jelzőn ...stb.”.
 Ha az ábrától eltérően három zöld fény ég: „Szabad a kijárat a 3. vonalra ...stb.”;
 h) — a 214f ábra szerinti kijárat jelzőnél
 „Szabad a kijárat, a következő második jelzőn megállj jelzés várható”;
 — 214f ábra szerinti fedezőjelzőnél:
 „Szabad az elhaladás, a következő második jelzőn megállj jelzés várható”.

Ha a jelzőkön több zöld fény ég, azok értelemszerűen a kijárat vonalak számát, ill. (fedezőjelzőnél) a kitérőirányban álló nyíltvonalai váltót jelölik.

Az önműködő térközjelzőkön és az önműködő térközjelzőkkel felszerelt vonalakhoz kapcsolódó állomások kijárat jelzőin kiegészítő jelzéseket is alkalmaznak. Ezek a következők lehetnek:

Térköz- és kijárat (és elvileg fedező-) jelzőkön (216. ábra): melléklapon egy sárga fény, amely a zöld fénnel (fényekkel) együtt világíthat. Jelentése: a következő jelző után kitérőirányban álló váltó következik. Téreközjelzőknél ez a kiegészítő jelzés az ún. megelőző térközjelzőn (a bejárat jelző előtti térközjelzőn) mindig fel volt szerelve.

Kijárat jelzőkön (217. ábra): vízszintes fehér lámpasor. Jelentése: kijárat helytelen vágányra. A lámpasor a „Megállj” jelzés kivételével a kijárat jelzővel adható, bármely eddig ismertetett jelzéssel együtt világíthatott (ha a kijárat helytelen vágányra történt).

Térközjelzőkön (218. ábra): melléklapon egy kék fény, amely a „Megállj” jelzéssel együtt világíthatott. Jelentése: „Feltételes szabad” jelzés, a tehervonatok megállás nélkül továbbhaladhattak olyan sebesség-

gel, amellyel valamilyen akadály előtt azonnal meg tudtak állni. A jelzést emelkedőben álló térközjelzőkön alkalmazták, ahol a tehervonatok megállás utáni indítása nehéz volt.

Az önműködő térközjelzőkkel felszerelt pályán és a hozzákapcsolódó állomáson a jelzők a 219. ábra szerint helyezhetők el.

A 214. ábra szerinti jelzőkkel ellátott kétvágányú pályák térközjelzőinek szabványállása „Szabad a térköz” volt. A fedezőjelzők szabványállása „Szabad” vagy „Megállj” lehetett. Az önműködő térközjelzőkkel felszerelt pályákon a csatlakozóállomásoknak általában ún. jelfogófüggéses (elektrodinamikus) biztosítóberendezésük volt, esetenként vágányfoglaltság-ellenőrzéssel.

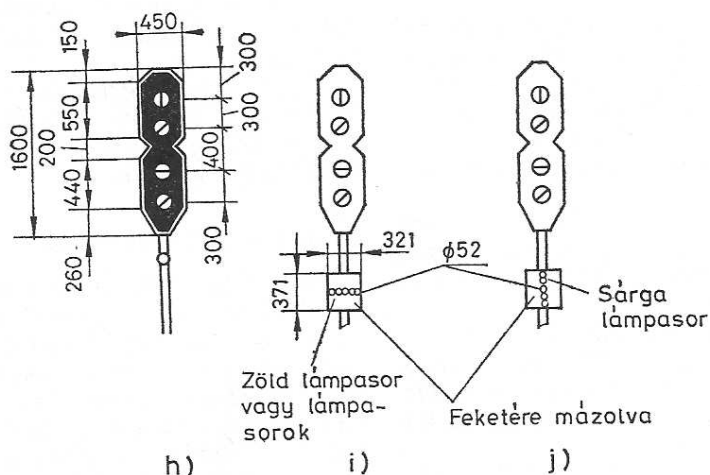
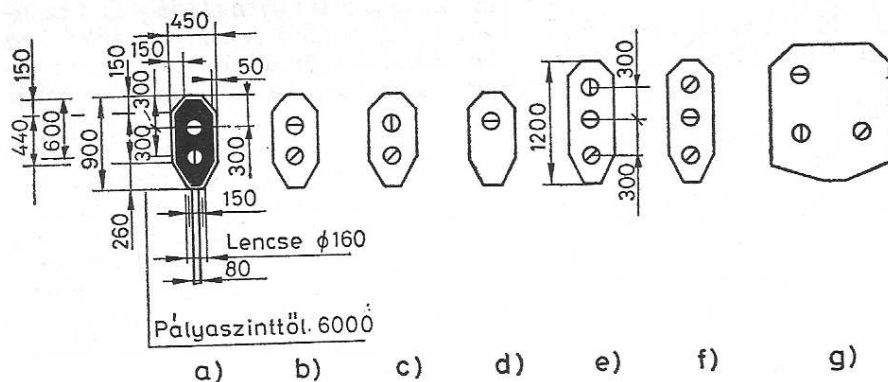
A nyílt pályákon (mindkét vágányra) ellenbiztosítás is volt. A beállított menetiránnyal ellentétes térközjelzők sötétek (kivilágíthatatlanok) voltak.

Sebességjelzési rendszer

A MÁV 1962—1967 között tért át a sebességjelzési rendszer alkalmazására. E rendszerben a fényjelzők jelzései a vonat haladási sebességére adnak utasítást, és nem közlik a haladás irányát. Az adható kiegészítő jelzések a bevezetés óta többször változtak. A jelzési rendszerben jelenleg alkalmazott jelzők fajtái a 220. ábrán láthatók (az a)–g) térközjelzőket folyamatosan lecserélik), a jelzőárbcok színezése a 221. ábra szerinti.

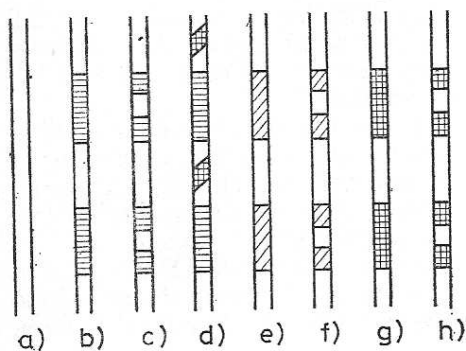
A legújabb jelzési utasítás szerint a biztosított (fény-) bejárat, kijárat, fedező- és térközjelzőkkel a következő — haladási sebességre vonatkozó — utasítások adhatók (222. ábra):

- a) — egy zöld fény: „Szabad a vonathál alkalmazható legnagyobb sebességgel, a következő jelzőn ugyanez a jelzés várható”;
 b) — egy gyorsan villogó zöld fény: „Szabad a vonathál alkalmazható legnagyobb sebességgel, a következő jelzőn legfeljebb 120 km/h sebességet engedélyező jelzés várható”;
 c) — egy lassan villogó zöld fény: „Szabad a vonathál alkalmazható legnagyobb sebességgel, a következő jelzőn

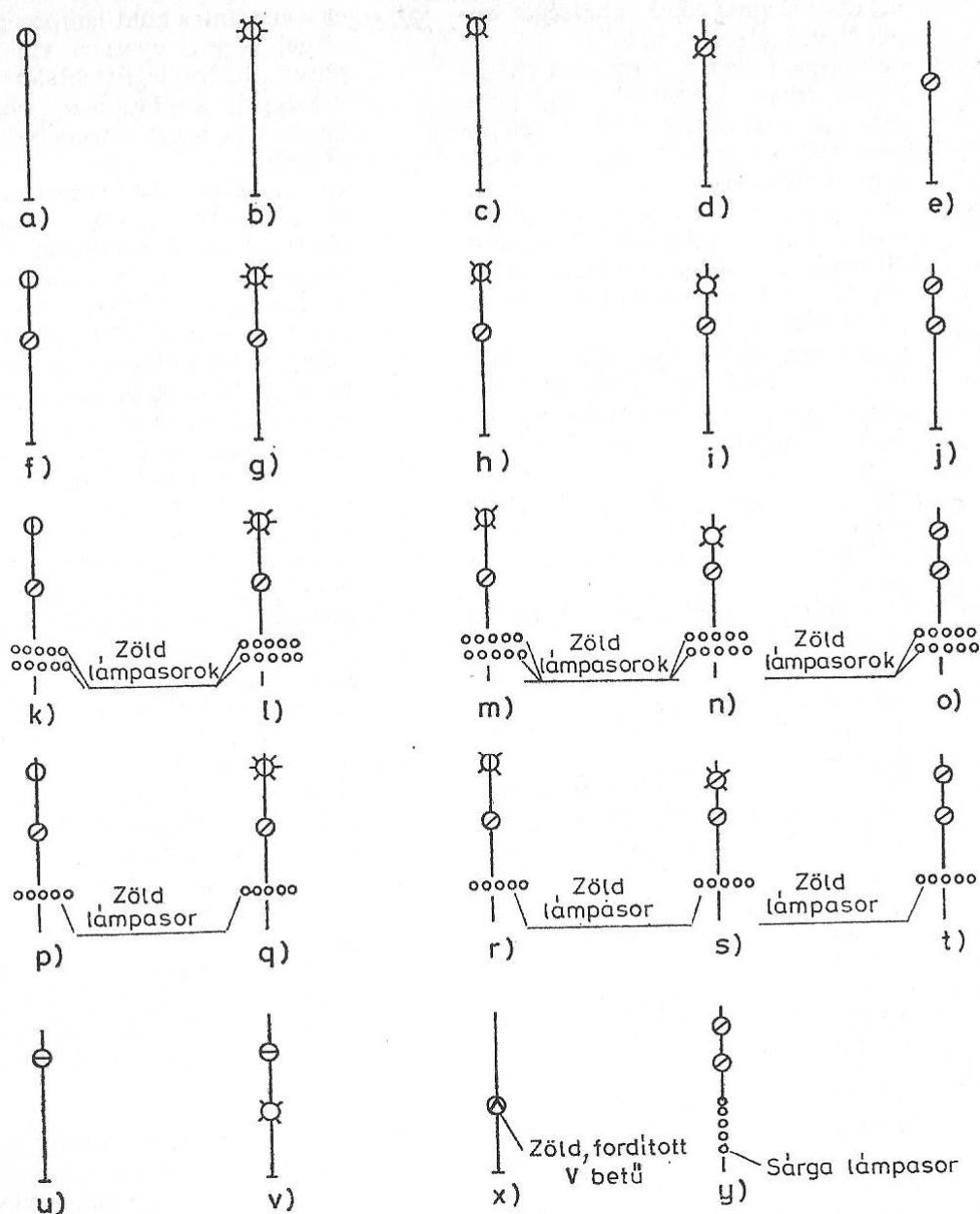
220. ábra. A sebességjelzési rendszerben alkalmazott fényjelzők

- a) nem biztosított térközjelző;
 b) nem biztosított bejárati jelző;
 c) nem biztosított jelzők előjelzői;
 d) útközöbknél alkalmazott fedezőjelző;
 e) térközjelző;
 f) fejállomások útközöbök előtti utolsó (bejárati) jelzője;
 g) térközjelző;
 h), i), j) bejárati, kijárat és fedezőjelzők

221. ábra. A sebességjelzési rendszerben alkalmazott jelzők árbocainak színezése

- a) térközjelző;
 b) főjelző;
 c) nem biztosított főjelző;
 d) főjelzővel egyesített tolatásjelző;
 e) előjelző;
 f) nem biztosított jelzők előjelzője;
 g) tolatásjelző;
 h) nem biztosított tolatásjelző

222. ábra

80 km/h sebességet engedélyező jelzés várható”;
 l) — egy villogó sárga fény: „Szabad a vonagnál alkalmazható legnagyobb sebességgel, a következő jelzón 40 km/h sebességet engedélyező jelzés várható”;

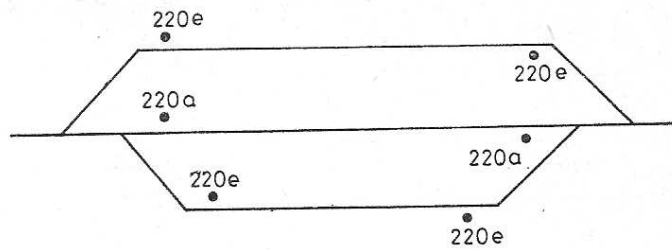
e) — egy sárga fény: „Szabad a vonagnál alkalmazható legnagyobb sebességgel, a következő jelzón megállj jelzés várható”;
 f) — egy sárga, felette egy zöld fény: „Szabad legfeljebb 40 km/h sebességgel, a következő jelzón a vonagnál alkal-

- mazható legnagyobb sebességet engedélyező jelzés várható”;
- g) — egy sárga, felette egy gyorsan villogó zöld fény: „Szabad legfeljebb 40 km/h sebességgel, a következő jelzón 120 km/h sebességet engedélyező jelzés várható”;
- h) — egy sárga, felette egy lassan villogó zöld fény: „Szabad legfeljebb 40 km/h sebességgel, a következő jelzón 80 km/h sebességet engedélyező jelzés várható”;
- i) — egy sárga, felette egy villogó sárga fény: „Szabad legfeljebb 40 km/h sebességgel, a következő jelzón 40 km/h sebességet engedélyező jelzés várható”;
- j) — két sárga fény egymás felett: „Szabad legfeljebb 40 km/h sebességgel, a következő jelzón megállj jelzés várható”;
- k) — két vízszintes zöld lámpasor, felette sárga, efelett zöld fény: „Szabad legfeljebb 120 km/h sebességgel, a következő jelzón a vonatra megengedett legnagyobb sebességet engedélyező jelzés várható”;
- l) — két vízszintes zöld lámpasor, felette sárga, afelett gyorsan villogó zöld fény: „Szabad legfeljebb 120 km/h sebességgel, a következő jelzón ugyanez a jelzés várható”;
- m) — két vízszintes zöld lámpasor, felette sárga, efelett lassan villogó zöld fény: „Szabad legfeljebb 120 km/h sebességgel, a következő jelzón 80 km/h sebességet engedélyező jelzés várható”;
- n) — két vízszintes zöld lámpasor, felette sárga, efelett villogó sárga fény: „Szabad legfeljebb 120 km/h sebességgel, a következő jelzón 40 km/h sebességet engedélyező jelzés várható”;
- o) — két vízszintes zöld lámpasor, felette függőlegesen két sárga fény: „Szabad legfeljebb 120 km/h sebességgel, a következő jelzón megállj jelzés várható”;
- p) — egy vízszintes zöld lámpasor, felette sárga, efelett zöld fény: „Szabad legfeljebb 80 km/h sebességgel, a következő jelzón a vonatra megengedett legnagyobb sebességet engedélyező jelzés várható”;
- q) — egy vízszintes zöld lámpasor, felette sárga, efelett gyorsan villogó zöld fény: „Szabad legfeljebb 80 km/h sebességgel, a következő jelzón 120 km/h sebességet engedélyező jelzés várható”;
- r) — egy vízszintes zöld lámpasor, felette sárga, efelett lassan villogó zöld fény: „Szabad legfeljebb 80 km/h sebességgel, a következő jelzón ugyanez a jelzés várható”;
- s) — egy vízszintes zöld lámpasor, felette sárga, efelett villogó sárga fény: „Szabad legfeljebb 80 km/h sebességgel, a következő jelzón 40 km/h sebességet engedélyező jelzés várható”;
- t) — egy vízszintes zöld lámpasor, felette függőlegesen két sárga fény: „Szabad legfeljebb 80 km/h sebességgel, a következő jelzón megállj jelzés várható”;
- u) — egy vörös fény: „Megállj”;
- v) — egy vörös, alatta egy villogó fehér fény: hívójelzés;
- x) — hívójelzés feloldása: valamelyik, menetiránynak háttal álló jelzőre szerelik a jelzést adó fényforrást. Akkor alkalmazzák, amikor valamilyen okból (pl. a túl hosszú vonat mozdonya a kijárat jelzót meghaladva áll) nem lehet kijáratot állítani, de a többi menetirányban következő jelző üzemképes.
- y) — függőleges sárga lámpasor, felette függőlegesen két sárga fény: „Szabad legfeljebb 15 km/h sebességgel, a következő jelzón megállj jelzés várható.”

A 120, 80 és 15 km/h sebességre vonatkozó jelzéseket a gyakorlatban még nem alkalmazza a MÁV. A 15 km/h sebességre vonatkozó jelzést (220h és 222g ábra) akkor alkalmazzák, ha a vonatfogadó fővágány mellett további jelző is van, és a két jelző között nincs meg a tényleges fékúttávolság fele sem. A lámpasorokat külön helyezik el a jelzőkön (ahol szükségesek). A hívójelzést az oszlopra, jelzőlap nélkül szerelik.

A 220a ábra szerinti jelzót nem önműködő (jelenlegi szóhasználatnál nem biztosított) térközjelzőkkel felszerelt vonalakon és állomásokon alkalmazzák térközjelzőként,

223. ábra. Nem biztosított kijárat
jelzők elhelyezése
A számok a jelzők alakjára
vonatkozó ábraszámok

kijárat jelzőként (223. ábra). Jelzései: egy zöld fény — „Szabad”; egy vörös fény — „Megállj”.

A 220b ábra szerinti jelző a védőjelző (nem biztosított állomások bejárat jelzője), jelzései: egy vörös fény: „Megállj”, egy sárga fény: „Szabad a vonatonál alkalmazható legnagyobb sebességgel.”

A 220c ábrán látható jelző:

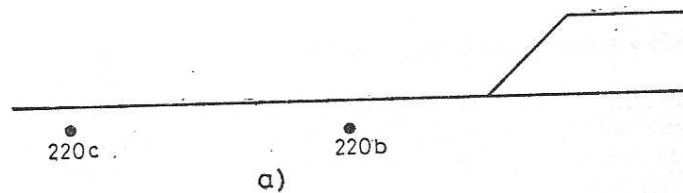
- nem biztosított térköz- és bejárat jelzők előjelzője, jelzései: egy zöld fény — „A főjelzőn szabad jelzés várható”; egy sárga fény — „A főjelzőn megállj jelzés várható”;
- biztosított fényjelzők előjelzője, jelzései: egy zöld fény — „A főjelzőn a vonatonál megengedett legnagyobb sebességet engedélyező jelzés várható”; egy lassan villogó zöld fény — „A főjelzőn 80 km/h sebességet engedélyező jelzés várható”; egy villogó sárga fény — „A főjelzőn 40 km/h sebességet engedélyező jelzés várható”; egy sárga fény — „A főjelzőn megállj

jelzés várható”! (Alkalmazása a 224. ábra szerint.)

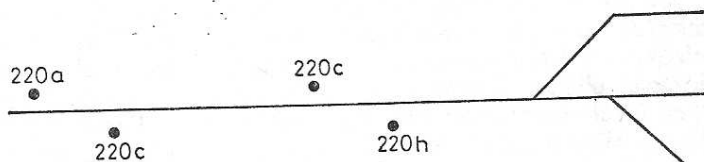
A 220. ábra e) és g) jelzői a biztosított vonalak térközjelzői, a g) jelzőket fokozatosan e) jelűre cserélik. Jelzéseik a 222a, e és n ábrák, ill. megelőző (a bejárat jelzők előtti) térközjelzőknél a 222a, d, e és n ábra szerintiek. A 220e ábra szerinti jelzőt nem biztosított vonalhoz csatlakozó állomások kijárat jelzőjeként is alkalmazzák (224. ábra). Jelzéseik ekkor a 222. ábra a), f) és n) szerintiek.

A 220. ábra h), i), j) betűkkel jelölt jelzői a biztosított vonalakhoz csatlakozó be- és kijárat jelzők. Elhelyezésük az állomáson a 225. ábra szerint.

A 220. ábra f) bejárat jelzőjét akkor alkalmazzák, ha utána csak a d) jelző — csonkavágány fedezőjelzője — következhet (a 226. ábra szerint). Ez utóbbi jelzőt minden biztosított állomás vonatfogadó csonkavágányának végén elhelyezik. Vörös fénye állandóan világít. Az f) jelzővel adható jelzések: a 222. ábra szerinti e), j) és n).

a)

b)

224. ábra. Nem biztosított jelzők
elhelyezése

a) bejárat jelző előjelzővel;
b) bejárat jelző előjelzővel
és térközjelző-előjelzővel.
A számok a jelzők alakjára
vonatkozó ábraszámok